

Sivistystoimen henkilöstölukumäärä vuonna 2026 pienenee verrattuna vuoden 2025 talousarvioon (-2,4 htv), ollen vuodelle 2026 180,2 henkilötyövuotta. Vähennystä on varhaiskasvatuksen- ja perusopetuksen henkilötyövuosissa.

Vuonna 2026 palkkakustannusten arvio on, että palkat nousevat hieman yli 1% vuoteen 2025 verrattuna. Näitä kustannuksia on paikattava vähentämällä muita kulueriä, sillä talousarvioraamien on pysyttävä samalla tasolla kuin vuoden 2025 talousarviossa olevat.

Sisäisten palvelujen vuokrakustannukset vuodelle 2026 nousevat 3%, mutta ruokahuollon kustannukset laskevat vähenevän lapsimäärän takia. Sivistystoimen rakennusten alustava investointiehdotus vuodelle 2026 on 860.000 €. Suurimmat investointimenoerät kohdistuvat Hangö högstadiumin koulurakennuksen, sekä Metsämäjan päiväkodin saneerauksiin.

Painopistealueet varhaiskasvatuksessa, esikouluissa, peruskouluissa ja lukioissa on lukuvuonna 2025 - 2026, lasten, oppilaiden ja opiskelijoiden psyykinen hyvinvointi, sekä eri kouluasteilla tuen uudistusten jalkauttaminen. Myös kielellinen yhteistyö, eri yksiköiden välillä jatkuu. Harrastuksen Suomenmalli kerhotoiminta jatkuu valtion erityisavustuksella lukuvuonna 2025 - 2026.

Oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tuki muuttui esiopetuksessa 1.8.2025 alkaen. Perusopetuslain mukaan lapsella on oikeus saada oppimisen ja esiopetukseen osallistumisen tukea, kun hän sitä tarvitsee. Kun tuen tarve havaitaan, esiopetuksen järjestämispaikan eli koulun tai päiväkodin on tarjottava sitä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa lapsen omassa ryhmässä.

Päiväkotitoiminnassa työtetään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa. Tämä koskee myös varhaiskasvatuksen yhteydessä toteutettavaa esiopetustoimintaa. Kehityskohteiden tulee olla konkreettisia ja sisältää monia erilaisia näkökulmia. Hangossa tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaa työtetään syyslukukaudella 2025 toimintasuunnitelmien yhteydessä. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman suunnittelussa on tärkeää, että keskitytään yhteen teemaan/tarpeeseen kerrallaan.

Hallitus on päättänyt, että huoltajien, joilla on lapsia varhaiskasvatuksessa, tulorajoja nostetaan reilusti. Tämä johtaa siihen, että harvemmat perheet maksavat kuukausimaksun varhaiskasvatuspaikasta. Valtiollisten kehitysprojektien määrärahat vähenevät myös.

Peruskouluissa koulunkäynnin ohjaajien tarve on edellisvuoden tapaan suuri. Osittain kulut korvataan valtion erityisavustuksella, mutta tämä on viime vuosiin verrattuna vähentynyt. Iltapäiväkerhotoimintaa (vlk 1-2 opp., sekä erit.tuen opp.) tarjotaan peruskoululaisille koulujen yhteydessä.

Peruskouluissa oppilasmäärä on pienempi verrattuna viime lukuvuoteen (noin 35 oppilasta vähemmän). Opetustuntien määrää on karsittu lukuvuodelle 2025 - 2026, mutta tuen uudistuksen myötä vähemmän. Myös seuraavana lukuvuonna

perusopetuksen oppilasmäärät laskevat ennusteen mukaan (noin 40 - 45 oppilasta).

Koulut päivittävät työsuunnitelmissaan järjestyssäännöt, missä mainitaan muun muassa mobiililaitteiden käytöstä koulupäivän aikana.

Kohdemäärärahoja on varattu muun muassa uimaopetuksen järjestämiseen ja koulujen digitalisoitumiseen.

Lukioiden toimintaa tuetaan ja yhteistyötä korkeakoulujen sekä Hangon omien lukioiden välillä jatketaan. Lukuvuonna 2025 - 2026 toteutetaan neljättä vuotta ns. tennislinja, yhteistyönä paikallisen tenniskerhon (HTK) kanssa. Tälle lukuvuodelle on hakeutunut enemmän uusia opiskelijoita verrattuna aikaisempiin vuosiin. Myös ensimmäistä lukuvuotta aloittanut ratsastuslinja, yhteistyössä paikallisen toimijan HUNR:in kanssa, on herättänyt kiinnostusta.

Lukiodiplomin asema vahvistuu niin, että se jatkossa voi korvata yhden oppiaineen ylioppilaskirjoituksissa.

Lukioiden opiskelijamäärä on ilahduttavasti lisääntynyt verrattuna viime vuosien opiskelijamääriin.

Nuorisotyöpajan toiminnassa alueellinen ja paikallinen poikkihallinnollinen yhteistyö on perusedellytys. Painopiste on edelleen nuorten hyvinvoinnin edistämisessä sekä työhön ja opiskeluihin valmentautumisessa. Työmenetelminä käytetään yksilö-, ryhmä- ja työelämävalmennusta. Nuoret voivat suorittaa myös osatutkintoja opinnoistaan työpajalla.

Avoin nuorisotyö keskittyy seuraavan vuoden aikana liikkuvaan nuorisotyöhön, ts. nuoriso-ohjaajat kohtaavat nuoria myös heidän ajanviettopaikoissaan. Koulujen kanssa tehtävää yhteistyötä tiivistetään; nuoriso-ohjaajat vierailevat säännöllisesti niin ala- kuin yläkouluillakin. Lisäksi nuorisotoimi on saanut AVI:n hankeavustusta kouluissa ja oppilaitoksissa tehtävään nuorisotyöhön. Koulunuorisotyöntekijä aloittaa työnsä loppuvuodesta 2025 ja hanke jatkuu vähintään toukokuuhun 2027 asti. Nuorisotoimi jatkaa yhteistyötä vapaaehtoisten vanhempien kanssa tavoittaakseen nuoria.

Nuorisoraati osallistuu edelleen aktiivisesti ajankohtaisten yhteiskunnallisten asioiden käsittelyyn kunnallishallinnossa. Raadin tavoitteena on yhä suuremmassa määrin tuoda esille hankolaisnuorten mielipiteitä eri asioissa.

Yksi liikuntatoimen vuoden 2026 tärkeimmistä tavoitteista on ryhmätoiminnan ja ennaltaehkäisevän liikunta- ja elintapaohjauksen ylläpitäminen, kehittäminen ja tuotteistaminen jokaisen mahdollisuudeksi yhteistyössä monialaisen yhdysverkoston kanssa. Liikuntatoimi haluaa kannustaa hankolaisia omatoimiseen ja ohjattuun kuntoiluun lisäämällä ja monipuolistamalla liikuntamahdollisuuksia, niin sisä- kuin ulkotiloissa ja parantamalla liikuntapaikkoja.

Osana yhteistyötä koulujen kanssa, erityisesti vuosiluokkien kolme ja neljä, oppilaiden uimaopetusta tuetaan Regatta Spassa ja kevään 2026 aikana kartoitetaan toisen vuosiluokan oppilaiden alkeisuimataito Astrean altaassa. Liikuntatoimessa jatketaan panostusta sekä lasten että aikuisten uimataidon edistämiseen järjestämällä vuoden ympäri uimakouluja eri ikäryhmille.

Lukuvuodeksi 2025 – 2026 kaikille ensimmäisen luokan oppilaille jaetaan jälleen 50€:n arvoinen liikuntaseteli.

Liikuntatoimi toteuttaa vuonna 2025-2026 valtionavustushankkeen muodossa jalkautuvan Liikkuva Koulu ja Move-projektin. Tavoitteena on tavoittaa erityisesti liikkumattomat ja harrastamattomat ala-asteikäiset lapset ja luoda pohja osallistuvaan ja aktiiviseen elämään.

Liikuntatoimen omaa investointisuunnitelmaa 2026 – 2029 päivitettiin viimeksi keväällä 2025.

Ehdotus (Gustafsson)

Hyväksytään Sivistyslautakunnan vuoden 2026 talousarvio koulutoimen hallinnon, peruskoulujen, lukioiden, musiikkikoulutuksen, liikunta- ja nuorisotoimen sekä varhaiskasvatuksen osalta. Todetaan, että talousarvion menojen loppusumma on 15.425.010 euroa. Tulojen loppusumma 1.012.050 euroa ja toimintakate 14.412.960 euroa. Sivistyslautakunnan talousarvioehdotus vuodelle 2026, ylittää annetun talousarvioraamin (14.367.250 euroa), 45.710 eurolla.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot

Sivistystoimen johtaja Karl-Erik Gustafsson, 040 596 3249
Varhaiskasvatusjohtaja Birgitta Mannström, 040 159 5180
Nuoriso- ja liikuntajohtaja Taru Alho, 040 518 9564

SIV 07.10.2025 § 92
396/02.02.00/2025

Kaupungin talousarviotyö on jatkunut siten, että yksikkö- ja osastajohtajat ovat esitelleet lautakuntien talousarvioehdotuksen kaupunginvaltuustolle 10.9.2025. Kaupunginhallitus on kokouksessaan 15.9.2025 päättänyt, että kaupungin yksiköiden on korjattava talousarvioehdotustaan mm. heikentyneiden verotuloennusteiden vuoksi, vuodelle 2026. Sen vuoksi sivistyslautakunnan osastojen tulee korjata talousarvioehdotustaan. Tämä voidaan tehdä joko vähentämällä kuluja tai lisäämällä tuottoja.

/

Sivistystoimen johtavat virkamiehet ovat käsitelleet sivistystoimen talousarvioehdotusta ja laatineet luettelon mahdollisista kulujen leikkauksista tai tuottojen lisäyksistä per talousarvion osasto. Tarkistettu talousarvioehdotus on **liitteenä**. Suurin osa muutoksista on tehtävä perusopetuksen talousarvioon. Tämä johtuu siitä, että Santalassa toimiva Tuulin opetus loppuu vuoden 2025 lokakuun aikana. Myös Lappohjan koulujen lakkauttaminen, 1.8.2026 alkaen, on laitettava vireille, jotta leikkauksia henkilöstökuluihin voidaan suorittaa.

Luettelo kulujen leikkauksista ja tuottojen lisäyksistä:

Osasto		v1	v2	Erotus
Hallinto	tuotot	1 000	1 000	
	kulut	370 871	368 871	
	kate	369 871	367 871	-2 000
Peruskoulut	tuotot	474 250	476 400	
	kulut	7 671 665	7 528 740	
	kate	7 197 415	7 052 340	-145 075
Lukiot	tuotot	81 000	80 000	
	kulut	1 750 709	1 751 809	
	kate	1 669 709	1 671 809	2 100
Liikunta	tuotot	142 100	142 100	
	kulut	798 092	793 092	
	kate	655 992	650 992	-5 000
Nuoriso	tuotot	147 700	147 700	
	kulut	653 405	653 405	
	kate	505 705	505 705	0
Varhaiskasvatus	tuotot	166 000	166 000	
	kulut	4 180 269	4 180 269	
	kate	4 014 269	4 014 269	0
Yhteensä	tuotot	1 012 050	1 013 200	
	kulut	15 425 011	15 276 186	
	kate	14 412 961	14 262 986	-149 975

Ehdotus (Gustafsson)

Sivistystoimen johtavat virkamiehet esittelevät luettelon kulujen leikkauksista ja tuottojen lisäyksistä. Sivistyslautakunta hyväksyy tarkistetun talousarvioehdotuksen, toimintakatteen ollessa 14.262.986 euroa, vuodelle 2026.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Lisätiedot

Sivistystoimen johtaja Karl-Erik Gustafsson, 040 596 3249
Varhaiskasvatusjohtaja Ellen Engdal-Dannbäck, 040 135 9439
Nuoriso- ja liikuntajohtaja Taru Alho, 040 518 9564